



Jaarverslag 2015

Openbaar Primair Onderwijs Heerenveen

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP



Inhoudsopgave

1.	Voorwoord.....	- 2 -
2.	Organisatiestructuur	- 4 -
3.	Verslag Raad van Toezicht 2015.....	- 7 -
4.	Onderwijs.....	- 9 -
5.	Personeelsbeleid.....	- 14 -
6.	Financiën, hulsvesting, facilitair en ICT.....	- 19 -
7.	Financiële jaarrekening 2015	- 32 -

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2015 van Scholennetwerk De Basis. In het jaar 2015 heeft De Basis gewerkt aan het versterken van de kwaliteit en het leggen van een stevig fundament voor de komende jaren. Net als in 2014 is er gewerkt vanuit vier cirkels: continuïteit van leiderschap, de kwaliteit van het onderwijs, het sterker maken van De Basis als organisatie en de aan- en besturingsfilosofie van de organisatie.

Het afgelopen jaar zijn er zes Inspectiebezoeken geweest. Alle inspectiebezoeken hebben het basisarrangement opgeleverd. Het nieuwe auditteam heeft vier audits gehouden en dat heeft een scherper beeld opgeleverd van de kwaliteit van de kwaliteitszorg en het onderwijsleerproces. De eindopbrengsten waren niet overal op het te verwachten niveau, maar er is sprake van een positieve trend ten opzichte van 2014.

Kwaliteit van onderwijs is echter meer dan het voldoen aan de normen van de inspectie. In twee keer een tweedaagse is met de directeuren gesproken over de onderwijskundige koers en de onderwijskundige profilering van de scholen. Dit heeft geresulteerd in strategische bouwstenen voor de komende jaren, op basis waarvan de scholen hun schoolplan kunnen baseren. Op deze manier wordt er geen tempo verloren waar het gaat om de koers voor de komende jaren.

De Basis heeft met ingang van 1 augustus 2015 het speciaal onderwijs bestuurlijk ondergebracht bij de Stichting SO Fryslân. Na deze bestuurlijke herschikking kan en moet er komend jaar meer inhoud worden gegeven aan het passend onderwijs.

In het directeurenbestand heeft een beperkt aantal wisselingen plaatsgevonden. Binnen De Basis zijn twee nieuwe directeuren benoemd. In 2015 is er verder gewerkt aan het samen ontwikkelen en leren binnen De Basis. Er is gestart met het werken in themagroepen waarin directeuren beleid ontwikkelen voor de gehele Basis. Tegelijkertijd wordt er in geografische clusters samengewerkt om beleid te implementeren en van elkaar te leren. Verder is de opzet van het directieoverleg gewijzigd met meer tijd voor onderling overleg en onderlinge samenwerking.

De vernieuwing van de huisvesting heeft door een nieuw collegeakkoord vertraging opgelopen. Door de benarde financiële positie van de gemeente Heerenveen zijn geplande activiteiten vooreerst gestreept. Dit geldt niet voor de nieuwe huisvesting van De Akkers. Na een moelzaam traject kan de bouw in 2016 starten.

Het aantal leerlingen neemt nog steeds af. Aan de ene kant heeft dit te maken met de krimp, aan de andere kant verliezen wij marktaandeel. Er wordt op meerdere fronten gewerkt om dit op te vangen en om te buigen. Allereerst fuseren scholen binnen De Basis. Zo zijn in 2015 De Letterbeam en De Commanderije gefuseerd. Daarnaast wordt in 2016 de basisschool De Nijewei bestuurlijk ondergebracht onder de Stichting De Tjongerwerven.

Ook is er meer aandacht geweest voor het sterker maken en naar buiten brengen van De Basis: nieuwe websites, meer actieve pr en marketing, een zeer geslaagde studiedag voor alle medewerkers en een nieuw modern personeelsbulletin.

Een forse stap in de verdere ontwikkeling van De Basis is de intentie tot nauwe samenwerking met Onderwijsgroep Primus. Besloten is met deze stichting een holding te gaan oprichten. Dit levert een sterkere organisatie op die antwoord kan geven op complexiteit. Ook kan de overhead worden beperkt en kunnen de 'dochters' binnen de holding het eigen karakter bewaren en verder ontwikkelen. Inmiddels hebben de gemeenteraden van Heerenveen en De Fryske Marren positief ingestemd met de te vormen holding. Halverwege het jaar 2016 start de nieuwe holding en worden de statuten ondertekend.

Het boekjaar sluit af met een positief resultaat van plm. € 30.000, terwijl de begroting uitging van een negatief resultaat van plm. € 20.000. Aanvankelijk was het resultaat van de begroting 2015 € 27.000 positief. Echter door de ontvlechting van de Mr. Duisterhoutschool met Stichting SO-Fryslân dient de methode 'pooling of interest' te worden toegepast. Dat heeft er toe geleid dat de cijfers van de balans, begroting en exploitatie met terugwerkende kracht per 1 januari 2014 zijn gecorrigeerd. Tijdens de accountantscontrole is gebleken dat het scholennetwerk De Basis voor een tweetal aanbestedingen onvoldoende voldoet aan de financiële rechtmatigheidseisen inzake aanbesteding uit de wetgeving inzake Europese aanbesteding en de Aanbestedingswet 2012. De bevinding van de accountant wordt gerapporteerd aan het Ministerie van OCW. Deels is dit veroorzaakt door de latere totstandkoming van de holding. De beoogde datum van de holding was aanvankelijk 1 januari 2015. Vanuit efficiencyoverwegingen zouden een aantal aanbestedingen worden uitgevoerd. Echter start de holding halverwege 2016. De Europese aanbesteding inzake nieuw salarispakket heeft inmiddels plaatsgevonden. Vanaf 1 januari 2016 wordt er gewerkt met een nieuw salarispakket. De aanbesteding inzake leermiddelen wordt in 2016 opgepakt.

De toezichthouders en het bestuur hebben vertrouwen in het scholennetwerk De Basis. Zij bedanken alle medewerkers voor hun blijvende inzet. Samen zullen we ons 'met ziel en zakelijkheid' inzetten voor goed openbaar onderwijs in Heerenveen.

Heerenveen, 8 juni 2016



De heer W.J.T. Renkema,
Directeur-bestuurder

2. Organisatiestructuur

2.1. Taken en bevoegdheden van bestuur en management

Het stichtingsbestuur Scholennetwerk De Basis Heerenveen is conform artikel 48 WPO het bevoegd gezag over 18 scholen voor Primair en Speciaal basisonderwijs. De vestigingen staan in de gemeente Heerenveen. De Basis past de governance-code toe, zoals die is vastgesteld door de PO-raad.

De stichting Scholennetwerk De Basis Heerenveen is opgericht op 23 december 2005 en is statutair gevestigd in Heerenveen. Adres: Van Leeuwenhoekweg 10, 8451 CN Oudeschoot.

In het tweede kwartaal van het jaar 2012 is het bestuur van de stichting formeel omgezet in een Raad van Toezicht. Het bestuur is per die datum formeel in handen van het College van Bestuur. Dit College van Bestuur bestaat uit één persoon, namelijk de directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht bestaat minimaal uit vijf en maximaal uit zeven leden. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd door de gemeenteraad op voordracht van de bestaande Raad van Toezicht en in samenwerking met de gemeenschappelijke medezeggenschapraad (GMR).

Uitmo 31 december 2015 hebben de volgende personen zitting in de Raad van Toezicht :

<u>Naam</u>	<u>Functie</u>
De heer A. Zandstra	Voorzitter
Mevrouw N. Zijlstra	Vicevoorzitter/secretaris
Mevrouw M. Huisman	Onderwijs en kwaliteitszorg
De heer R.J. Veldhuis	Politiek en maatschappelijke bestuurlijke omgeving

De heer T. Wagenaar is directeur-bestuurder a.i.

Taken

De taken en functies zijn vastgelegd in het statuut en het reglement van de Raad van Toezicht. Een en ander is uitgebreid beschreven in het Handboek van Bestuur, Interne Organisatie.

2.2. Ondersteuning

Medewerkers van het bestuursbureau ondersteunen het College van Bestuur en de scholen. De Stichting beschikt daarmee tevens over een eigen administratiekantoor en een eigen vervangingsbureau. Concrete activiteiten die worden uitgevoerd door het bestuursbureau zijn:

- het voorbereiden en coördineren van beleid op de gebieden algemeen, onderwijs, personeel, financiën en (onderhoud)beheer, strategie en kwaliteit;
- het voeren van gesprekken met directeuren over onder andere onderwijs, personeel, huisvestingszaken, financiën en formatie;
- administratieve ondersteuning, zoals het notuleren van vergaderingen en het organiseren van bijeenkomsten;

- d. het regelen van de vervanging voor het scholennetwerk en voor een aantal schoolbesturen in Zuidwest Friesland;
- e. het verzorgen van de salarisadministratie voor het personeel in dienst bij het scholennetwerk;
- f. communicatie, waaronder het opstellen van interne en externe nieuwsbrieven en het onderhouden van de website;
- g. bedrijfsvoering van de gehele stichting.

Het onderwijsbureau kende in het jaar 2015 de volgende functies:

- a. Directeur-Bestuurder
- b. Hoofd bedrijfsbureau
- c. Beleidsmedewerker personeelszaken
- d. Medewerker onderwijs en kwaliteit
- e. Beleidsmedewerker huisvesting, facilitaire zaken en ICT
- f. Bestuurssecretaresse
- g. Medewerkers personeels- en salarisadministratie
- h. Administratief medewerker
- i. Beleidsmedewerker ARBO & ziekteverzuim
- j. Medewerker klussendienst

2.3. Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

De Gemeenschappelijke Medezeggenschap (GMR) vertegenwoordigt ouders en leerkrachten van de scholen aangesloten bij De Basis. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bestaat uit een kerngroep en heeft drie themaraden, te weten:

- a. Onderwijs, Kwaliteitszorg en Dagarrangementen;
- b. Personeel & Organisatie;
- c. Financiële en facilitaire ondersteuning.

In elke themaraad zit één (soms twee) lid uit de kerngroep.

2.4. Directeurenoverleg (DO)

Het directeurenoverleg werkt met themagroepen die beleid voorbereiden. Een keer per maand vergaderen de directeuren een dag gezamenlijk over de onderwerpen die voor het gezamenlijke van belang zijn. Twee keer per jaar is er een tweedaagse voor de directiegroep.

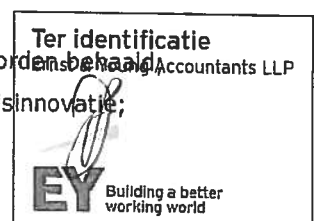
2.5. Missie, visie en besturingsfilosofie

2.5.1. Missie (waar staat De Basis voor)

De Basis biedt openbaar Primair en Speciaal basisonderwijs in de gemeente Heerenveen. Het onderwijs is leerlinggericht, toegankelijk, en hoogwaardig. Er is tevredenheid bij ouders, leerlingen en personeel.

Om dit te kunnen realiseren:

- a. is het onderwijsaanbod goed gespreid en voor alle burgers bereikbaar;
- b. worden mensen en middelen zo ingezet, dat daarmee optimale opbrengsten worden behaald;
- c. wordt structureel geïnvesteerd in personeelsontwikkeling en (digitale) onderwijsinnovatie;



- d. levert het netwerk, van actief samenwerkende scholen, méér dan de som der afzonderlijke delen.

2.5.2. Visie(wat bereikt De Basis over 5 jaar)

De Basis biedt, binnen haar bestuurlijk netwerk en in educatieve kind centra, aantrekkelijk, hoogwaardig en passende educatie voor iedere leerling van 2 – 20 jaar. De opbrengsten zijn structureel op of boven de vergelijkbare landelijke norm. De Basis biedt brede dagarrangementen die kwalitatief voldoen aan de inspectienorm.

Het onderwijs is aantoonbaar effectief en eigentijds. Dit onderwijs wordt gegeven door bekwaam en betrokken personeel. Er is degelijk financieel/materieel beleid (waaronder adequate huisvesting). De belanghebbenden zijn tevreden over het onderwijs, de opvang van de kinderen, de ondersteuning voor de ouders en de wijze van communiceren. Motto: Wij halen het beste uit ieder kind.

2.5.3. Besturingsfilosofie (hoe stuurt het bestuur de organisatie aan)

Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op haar scholen. Met de directeurs van de scholen maakt het bestuur afspraken over de resultaten en de processen binnen de school. Elke school geeft richting en heeft ruimte om het onderwijs kwalitatief goed inhoud te geven. Hierbij worden de ouders nauw betrokken. In het schoolplan, het schooljaarplan en de schoolgids beschrijven de scholen hoe zij hun onderwijs vormgeven en wat daarvan het resultaat is. De scholen staan hierbij niet alleen. Er wordt verbinding gezocht met de andere scholen in themagroepen en clusters van scholen. Reflectie, feedback en ontwikkeling staan hierbij voorop.

Het bestuur van De Basis beweegt zich maatschappelijk ondernemend binnen een complex adaptief systeem. Het bestuur zet richting uit, door met de belanghebbenden een aantal ethische principes af te spreken (relatie) en de beoogde opbrengsten te definiëren (resultaat). Daarna geeft het bestuur de ruimte voor ontwikkeling, zij verlangt daarbij op het afgesproken tijdstip van de belanghebbende rekenschap over de gerealiseerde opbrengsten.

3. Verslag Raad van Toezicht 2015

3.1 Samenstelling Raad van Toezicht

De samenstelling van de Raad van Toezicht in 2015 was als volgt:

De heer A. Zandstra (voorzitter)

Mevrouw N.M.A. Zijlstra (vicevoorzitter/secretaris)

Mevrouw M. Hulsman (onderwijs en kwaliteitszorg)

De heer R. Veldhuis, (politiek, maatschappelijke en bestuurlijke omgeving)

De heer W. Baron van Boetzelaer (juridische zaken en hulsvesting) (tot 1 augustus 2015)

De heer B. van den Berg (financiën) (tot 1 mei 2015)

Per 1 mei 2015 legde de heer B. van den Berg zijn functie neer. De heer Van den Berg is niet opgevolgd aangezien de personele bezetting van de Raad van Toezicht na het vertrek van de heer Van den Berg voldoende was. Per 1 augustus 2015 legde de heer W. Baron van Boetzelaer zijn functie neer. In overleg met de gemeente is besloten om Raad van Toezicht voor beperkte tijd uit vier leden te laten bestaan. Aangezien er in verband met de bestuurlijke integratie tussen de scholennetwerken De Basis en Primus wordt gewerkt aan de inrichting van een nieuwe Raad van Toezicht.

Binnen de Raad van Toezicht zijn de volgende commissies ingesteld:

- a. Financiële commissie (B. van den Berg (tot 1 mei 2015), A. Zandstra)
- b. Commissie Onderwijskwaliteit (M. Huisman en R. Veldhuis)

3.2 Overzicht vergaderingen

De Raad van Toezicht heeft in 2015 acht keer vergaderd met de directeur-bestuurder.

De belangrijkste onderwerpen die in deze vergaderingen aan de orde zijn geweest betreffen:

- Onderwijskwaliteit ("early warning system", uitslagen CITO, interne audits);
- Inspectiebezoeken diverse scholen;
- Fusietrajecten en FER's van diverse scholen;
- MFA De Akkers;
- Passend onderwijs;
- Vorming holding, bestuurlijke integratie van scholennetwerken De Basis en Primus;
- Managementletter 2014, jaarverslag en financiële jaarrekening 2014;
- Integrale managementrapportage;
- Lerende organisatie: themagroepen en clusters.

De Raad van Toezicht had daarnaast twee bijeenkomsten met het bestuur van Primus in verband met de bestuurlijke integratie van De Basis en Primus.

De Raad van Toezicht evalueerde onder leiding van mevrouw H. Pelzer (Governance Support) haar eigen functioneren.

3.3 Overleg met GMR en gemeente/college

De Raad van Toezicht heeft naast de reguliere vergaderingen jaarlijks overleg met de GMR. Een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht overlegt tevens jaarlijks met de commissie SamenlevingsZaken van de gemeente en een afvaardiging van het college.

3.4 Toezicht op het functioneren van de directeur-bestuurder a.i.

Gedurende het verslagjaar 2015 heeft de heer T. Wagenaar als interim directeur-bestuurder gefunctioneerd. Aan hem is een duidelijke opdracht verstrekt met als belangrijkste pijler het versterken van de kwaliteit van het onderwijs.

3.5 Governance

De Raad van Toezicht voert haar taken uit op basis van de Wet Goed Onderwijs, Goed Bestuur en de Code Goed Bestuur PO. Door middel van bovenstaande activiteiten en door afspraken met de directeur-bestuurder, zoals vastgelegd in met de directeur-bestuurder gemaakte afspraken, de governance structuur en reglementen, voert de Raad van Toezicht haar toezichthoudende taak uit.

3.6 Bijzondere aandachtspunten

In het verslagjaar 2015 is na uitvoerig onderzoek besloten tot een bestuurlijke integratie tussen De Basis en Primus door de vorming van een holding. De holding zal in de loop van 2016 worden opgericht. Eind 2015 is het College van Bestuur en de Raad van Toezicht van de holding in oprichting benoemd.

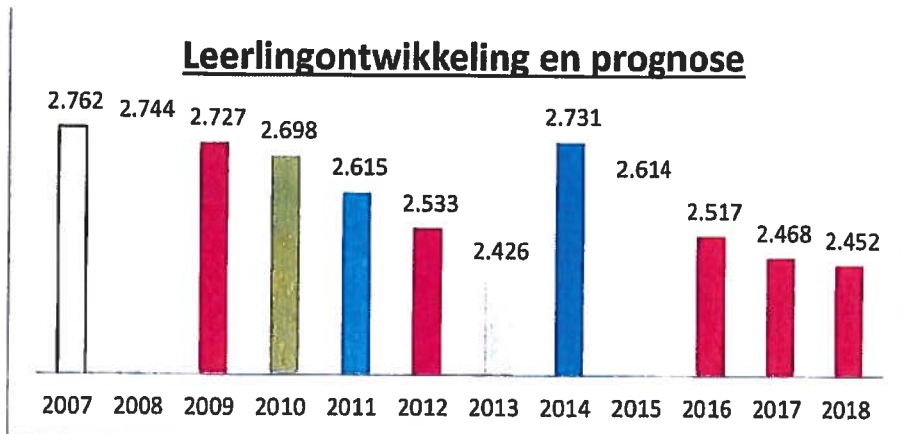
Allard Zandstra

voorzitter Raad van Toezicht

4. Onderwijs

4.1. Marktaandeel

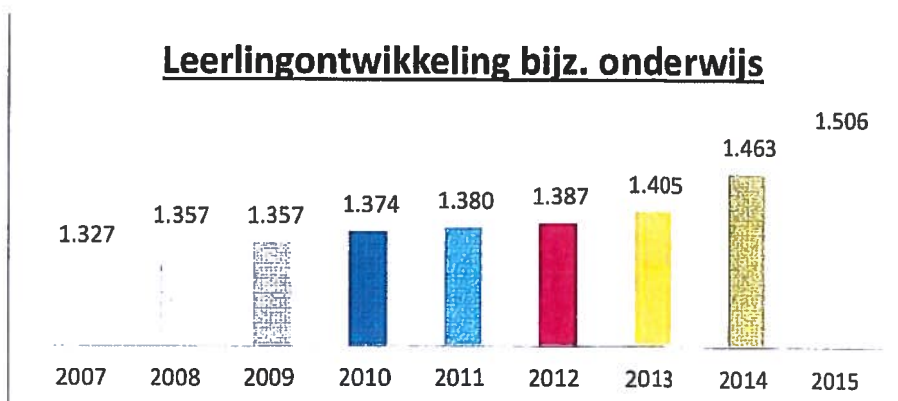
Het openbaar onderwijs heeft met 2.614 leerlingen (exclusief speciaal basisonderwijs (81 leerlingen), op teldatum 1 oktober 2015, een marktaandeel van 63,4% van het totaal primair onderwijs Heerenveen. Ten opzichte van 2014 (65,1%) een afname van het marktaandeel. Het openbaar primair onderwijs Heerenveen verliest leerlingen door krimp. Daarnaast verliest ze ook marktaandeel ten opzichte van het bijzonder onderwijs. Voor de komende jaren wordt ook nog krimp verwacht.



Noot: Het speciaal basisonderwijs is buiten beschouwing gelaten, omdat het spreidingsgebied verder reikt dan gemeente Heerenveen.

Verhouding onderbouw / bovenbouw openbaar basisonderwijs						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Onderbouw	47%	46%	45%	46%	47%	48%
Bovenbouw	53%	54%	55%	54%	53%	52%

Verhouding onderbouw / bovenbouw bijzonder basisonderwijs						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Onderbouw	51%	49%	51%	49%	50%	52%
Bovenbouw	49%	51%	49%	51%	50%	48%



4.2. Onderwijsvisie

De scholen van het scholennetwerk verzorgen verschillende typen onderwijs: basisonderwijs en speciaal basisonderwijs. Ook de onderwijskundige aanpak loopt uiteen. De onderwijsvisie van De Basis wordt geformuleerd in termen van wat belangrijk is voor de kinderen. Centraal staat de waardering voor het elgene van elk kind, dat een veilige omgeving wordt geboden. De regie ligt bij de leerkracht die mogelijkheden aanbiedt.

De Basis vindt het belangrijk dat:

- De onderwijsopbrengsten passend zijn bij de resultaat gestuurde verwachtingen;
- De leerrendementen per leerling maximaal zijn;
- De afstemming tussen onderwijsvraag van de leerling en het onderwijsaanbod van de school volledig is;
- Leerlingen een duidelijke structuur krijgen aangeboden;
- Leerlingen leren samen te werken en zelfstandig kunnen werken.

In elke school van De Basis bestaat een diversiteit aan werkvormen, waarmee de leerlingen afwisseling krijgen en uitgedaagd worden. De scholen van De Basis kenmerken zich door creatieve ruimte voor leerlingen en leerkrachten.

4.3. Onderwijsverslag

4.3.1. Kengetallen 2012-2015: Overzicht scholen

	Brnr	Naam school	School-soort	Status 2012	Status 2013	Status 2014	Status 2015
1	14BO	Van Kleffensschool	BaO	Basis	zs	Basis + w	Basis
2	14EP	Van Maasdijschool	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis
3	14JW	Ekke de Haanschool	BaO	Basis	Basis	Basis + a	Basis
4	14ML	Het Vogelnest	BaO	Basis	a	Basis	Basis
5	14YF	Commanderije/Letterbeam	BaO	Basis	Basis	Basis + a	Basis
6	15ET	Skoatterwils	BaO	Basis	w	Basis	Basis
7	15GC	De Boarne	BaO				Basis
8	15IB	Op 'e Grins	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis + a
9	15KU	De Feart	BaO	Basis	Basis	Basis + a	Basis
10	15NI	Mr. J.B. Kanschool	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis
11	15OK	Obs Akkrum	BaO				Basis
12	15PW	Compagnonsschool	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis
13	15SG	De Tjongerschool	BaO	Basis	Basis	Basis + a	Basis
14	15UN	Sevenaerschool	BaO	Basis	a	Basis	Basis
15	15WU	Albertine Agnesschool	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis
16	15YX	De Nijewei	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis
17	27RK	Het Slingertouw	BaO	Basis	Basis	Basis + a	Basis
18	19QV	It Oerset	SBAO	Basis	Basis	Basis	Basis

	Brnr	Naam school	School-soort	Status 2012	Status 2013	Status 2014	Status 2015
1	14BO	Van Kleffensschool	BaO	Basis	zs	Basis + w	Basis
2	14EP	Van Maasdijschool	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis
3	14JW	Ekke de Haanschool	BaO	Basis	Basis	Basis + a	Basis
4	14ML	Het Vogelnest	BaO	Basis	a	Basis	Basis

5	14YF	Commanderije/Letterbeam	BaO	Basis	Basis	Basis + a	Basis
6	15ET	Skoatterwiis	BaO	Basis	w	Basis	Basis
7	15GC	De Boarne	BaO				Basis
8	15IB	Op 'e Grins	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis + a
9	15KU	De Feart	BaO	Basis	Basis	Basis + a	Basis
10	15NI	Mr. J.B. Kanschool	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis
11	15OK	Obs Akkrum	BaO				Basis
12	15PW	Compagnonsschool	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis
13	15SG	De Tjongerschool	BaO	Basis	Basis	Basis + a	Basis
14	15UN	Seyenaerschool	BaO	Basis	a	Basis	Basis
15	15WU	Albertine Agnesschool	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis
16	15YX	De Nijewel	BaO	Basis	Basis	Basis	Basis
17	27RK	Het Slingertouw	BaO	Basis	Basis	Basis + a	Basis
18	19QV	It Oerset	SBAO	Basis	Basis	Basis	Basis

Basis = Basisarrangement

zsz = zeer zwakke school

zs = zwakke school

a = attendering. Een jaar onvoldoende Cito-toets

w = waarschuwing. Twee achtereenvolgende jaren een onvoldoende Cito-toets

4.3.2. Overzicht arrangementen 2012-2015

	Status	2012	2013	2014	2015
1	Basis	20	14	11	17
2	Attendering en waarschuwing	0	4	7	1
3	Zeet zwak	0	0	0	0
4	Zwak	0	2	0	0

4.3.3. Cito-scores

Schooljaren	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
-------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Landelijke gemiddelde	535,5	535,0	534,8	535,3
-----------------------	-------	-------	-------	-------

Naam school

De Letterbeam	535,6	530,5	525,3	523,4
Van Kleffensschool	535,6	529,4	531,4	535,4
Van Maasdijschool	536,6	535,4	536,1	536,2
Ekke de Haanschool	538,8	536,7	529,8	535,3
Obs Het Vogelnest	535,7	532,5	534,1	535,5
De Commanderije	534,8	537,5	531,4	537,7
Skoatterwiis	525,9	523,9	531,2	534,5
De Boarne				536,8
Op é Grins	541,0	534,8	537,0	529,7
De Feart	537,5	540,4	529,6	535,5
Mr. J.B. Kanschool	542,1	542,3	542,5	541,5
Obs Akkrum				534,0 *
Compagnonsschool	536,3	539,3	535,3	536,8
Tjongerschool	531,6	538,0	533,3	542,3

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP



Sevenaerschool	532,4	528,9	534,6	537,0
Albertine Agnesschool	541,8	538,5	535,9	538,7
De Nijewel	538,0	540,5	538,5	538,8
Het Slingertouw	536,0	537,9	531,6	535,3

* Ze hebben de M8 Cito toets gebruikt.

Toelichting:

- Op of boven bovengrens (goed) van de inspectienorm
- Op of boven landelijke gemiddelde (voldoende)
- Op of boven de ondergrens (voldoende) van de inspectienorm
- Onder de ondergrens (onvoldoende) van de inspectienorm



Schooljaren	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Landelijke gemiddelde	535,5	535,0	534,8	535,3

Naam school

Van Kleffensschool	535,6	529,4	531,4	535,4
Van Maasdijschool	536,6	535,4	536,1	536,2
Ekke de Haanschool	538,8	536,7	529,8	535,3
Obs Het Vogelnest	535,7	532,8	534,1	535,5
Commanderijje / Letterbeem	534,8	537,5	531,4	537,7
Skoatterwils	525,9	523,9	531,2	534,5
De Boarne				536,8
Op é Grins	541,0	534,8	537,0	529,7
De Feart	537,5	540,4	529,6	535,5
Mr. J.B. Kanschool	542,1	542,3	542,5	541,5
Obs Akkrum				534,5
Compagnonsschool	536,3	539,3	535,3	536,8
Tjongerschool	531,6	538,0	533,3	542,3
Sevenaerschool	532,4	528,9	534,6	537,0
Albertine Agnesschool	541,8	538,5	535,9	538,7
De Nijewel	538,0	540,5	538,5	538,8
Het Slingertouw	536,0	537,9	531,6	535,3

- Op of boven bovengrens (goed) van de inspectienorm
- Op of boven landelijke gemiddelde (voldoende)
- Op of boven de ondergrens (voldoende) van de inspectienorm
- Onder de ondergrens (onvoldoende) van de inspectienorm



4.3.4. Kwaliteitsbeleid

In 2015 is er verder gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs. De volgende maatregelen zijn genomen:

1. het vormen van een eigen auditteam dat in 2015 audits heeft afgenomen;
2. de vorming van de themagroep kwaliteit die zich richt op het inhoud geven van kwaliteitsbeleid en het gebruik maken van instrumenten voor kwaliteitszorg- en meting.
3. zorgdragen voor het inzichtelijk maken van kwaliteitsgegevens op het bestuursbureau.
4. systematisch bespreking van de onderwijsresultaten met de medewerkers.

4.4. Passend onderwijs

De scholen van De Basis bieden vanaf 2014 gezamenlijk passend onderwijs. De onderwijsvraag van de leerlingen wordt gevolgd door een passend onderwijsaanbod van de scholen. Alle scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in Fryslân hebben in 2011 besloten samen te werken in Passend Onderwijs. Daarbij staan de leerling en de ouder centraal. De middelen Passend Onderwijs gaan vanuit het samenwerkingsverband rechtstreeks naar de schoolbesturen. Alleen leerlingen voor cluster 3 (zeer moeilijk lerend) en cluster 4 (zeer moeilijk opvoedbaar), worden geïndiceerd en krijgen een extra ondersteuningsbudget mee.

In de herfst van 2013 is het Expertise Centrum Passend Onderwijs opgeleverd. Scholengroep Primus (Skarsterlân) en De Basis zijn binnen dit centrum in staat de ondersteuningsarrangementen te leveren voor de regio. Met de vorming van de Bovenschoolse OndersteuningsUnit (BOU) wordt inhoud gegeven aan het handelingsgericht werken. Vanaf 2014 is er gewerkt aan de overdracht van de Meester Duisterhoutschool aan SO-Fryslân. Deze overdracht heeft in 2015 plaatsgevonden.

In samenwerking met SO-Fryslân, It Oerset (SBO) en de BOU zal inhoud worden gegeven aan het passend onderwijs voor de regio Heerenveen.

4.5. Samenwerkingsverband Weer Samen Naar School

Op 1 augustus 2014 is het Samenwerkingsverband Weer Samen Naar School Heerenveen / Skarsterlân opgeheven. Het bestuur van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Skarsterlân en Stichting Openbaar Scholennetwerk De Basis Heerenveen zijn aangewezen als vereffenaars. De liquidatie heeft in 2015 plaatsgevonden en het liquidatiesaldo is vereffend.

4.6 BDOF

De Basis voert het secretariaat van de Coöperatie BDOF (Bovenschools Directie Overleg Fryslân). Dit is het netwerk van besturen in het primair onderwijs in Friesland.

5. Personeelsbeleid

5.1 Inleiding

In een volwassen verhouding tussen werkgever en werknemer werken beide partijen vanuit een eigen professioneel eigenaarschap aan de versterking van de onderwijskwaliteit en, daarmee, aan de versterking van de kwaliteiten van de medewerkers.

De uitvoering van dit beleid ligt bij de schooldirecteuren. In de gesprekkencyclus is kwaliteit een belangrijk onderwerp van gesprek. Kwaliteit in de klas wordt aan de hand van kijkwijzers geobserveerd. De resultaten van deze observaties worden met de leerkrachten besproken.

In het verslagjaar is besloten meer medewerkers in eigen dienst te nemen onder gelijktijdige vermindering van externe inhuur. Daarmee beoogt De Basis een betere bijdrage te kunnen leveren aan de professionele ontwikkeling van deze, veelal startende, medewerkers. Daartoe is ook besloten een medewerker specifiek te belasten met de begeleiding en ontwikkeling van startende leraren.

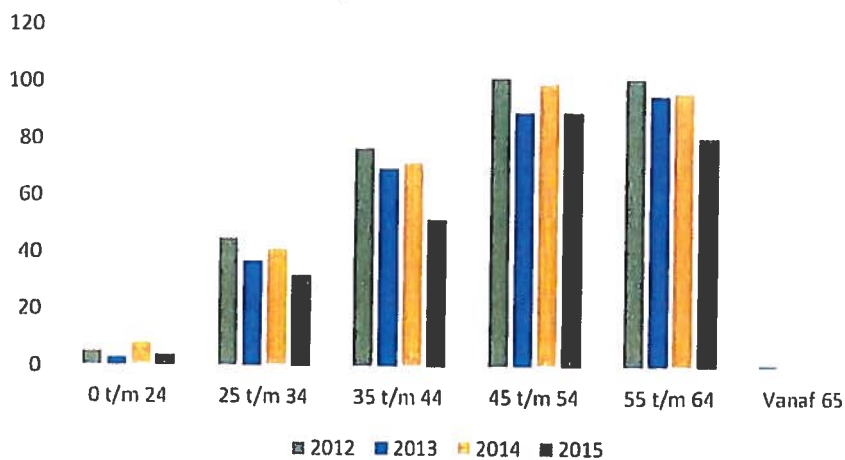
5.2 Kengetallen

Het aantal personeelsleden (zowel in personen als in fte) vertoont een dalende trend. De tijdelijke stijging van het aantal personeelsleden in 2014 werd veroorzaakt doordat de scholen van Bobob in dat jaar onder het bestuur van De Basis kwamen. De versterkte daling in 2015 wordt veroorzaakt door de overdracht van de Meester Dulsterhoutschool aan het bestuur van SO Fryslân.

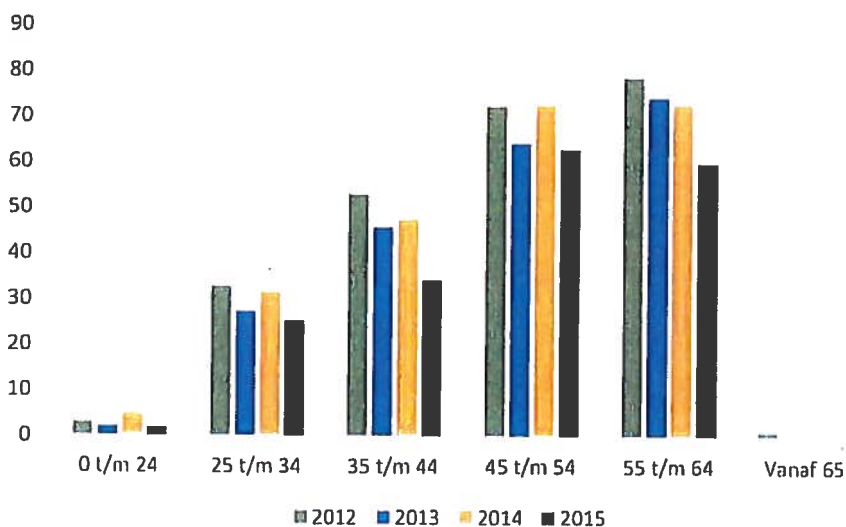
Leeftijdsofbouw personeel op 31 december								
Categorie	Aantal personen				Aantal fte			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
0 t/m 24	5	3	8	4	2,96	2,04	4,6	1,92
25 t/m 34	45	37	41	32	32,82	27,46	31,48	25,36
35 t/m 44	77	70	72	52	53,1	46,01	47,51	34,39
45 t/m 54	102	90	100	90	72,51	64,51	72,64	63,16
55 t/m 64	102	96	97	81	78,98	74,54	72,79	60,00
Vanaf 65	1				1			
Totaal	332	296	318	259	241,36	214,56	229,02	184,82

Opvallend is het aantal parttimers. Verdeeld over de leeftijdsgroepen het aandeel parttimers onder jongeren iets groter dan onder ouderen. De groep personeelsleden boven de 45 jaar is sterk oververtegenwoordigd.

Aantal *personen* in dienst 31-12



Aantal *fte* in dienst 31-12



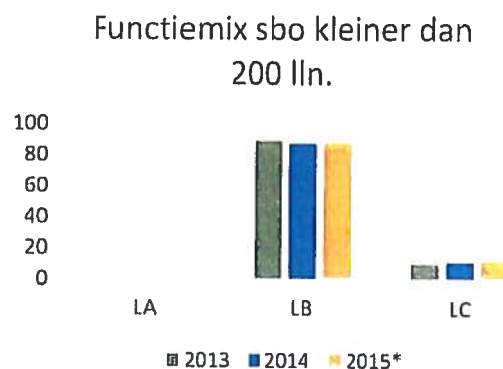
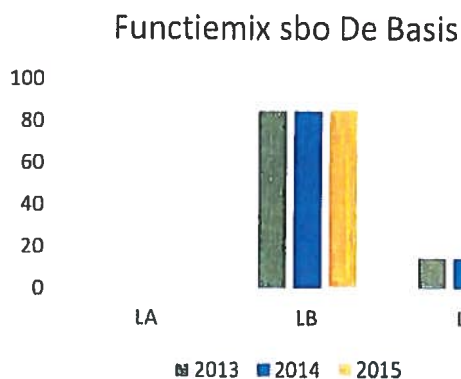
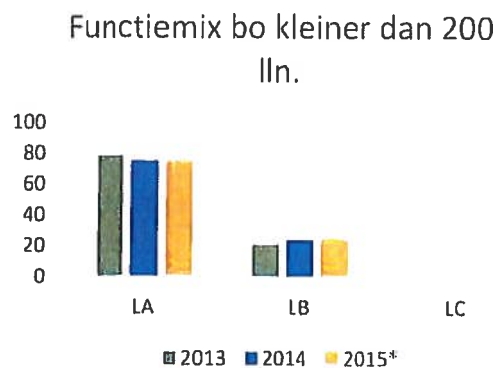
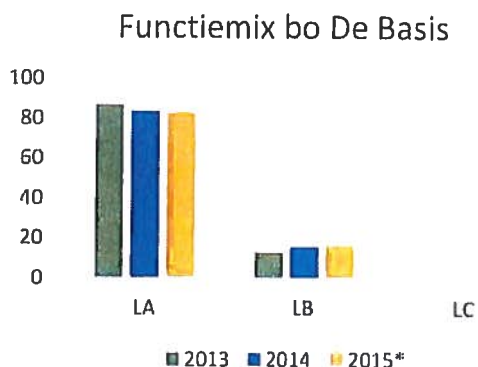
5.3 Mobiliteit

In het verslagjaar is voor het eerst op een nieuwe wijze gewerkt aan de mobiliteit van medewerkers. Naast de verplichte mobiliteit (een medewerker is boventallig aan de eigen school) was er vrijwillige mobiliteit (een medewerker wil graag op een andere school aan het werk). De vrijwillige mobiliteit was groter dan voorheen.

Nieuw dit jaar was dat alle medewerkers die waren aangemeld voor mobiliteit een kennismakingsgesprek ("Speeddate") voerden met alle directeurs van De Basis. Dit werd georganiseerd door groepen medewerkers met groepen directeurs in gesprek te brengen over de wensen en kwaliteiten van de medewerkers en aard van de vacatures. Na afloop kon iedereen een keuze top 3 invullen met de gewenste scholen of de gewenste kandidaten.

5.4 Functiemix

Ook De Basis heeft de functiemix ingevoerd. De normen worden vooralsnog niet gehaald. Wel scoort het sbo beter dan een gemiddelde sbo school met minder dan 200 leerlingen.



5.5 Registers voor leraren en directeuren

Inschrijving in het lerarenregister is nu nog vrijwillig maar zal in 2017 voor iedere leraar verplicht worden. Het register is een instrument in de kwaliteitsontwikkeling van leraren. Inmiddels zijn 43 leraren van De Basis ingeschreven bij het lerarenregister.

Voor directeuren is inschrijving in het schoolleidersregister verplicht. Vanaf 1 januari 2018 is het niet geregistreerd staan in het schoolleidersregister een grond voor beëindiging van de aanstelling. Op dit moment zijn 10 schooldirecteuren van De Basis ingeschreven.

5.6 Nieuwe cao

In overleg met de GMR is besloten dat scholen gebruik kunnen maken van het overlegmodel taakbeleid. Gekozen is voor een groeimodel waarbij in een aantal jaren alle scholen binnen De Basis werken met dit overlegmodel. Een beperkt aantal scholen is in het schooljaar 2015 – 2016 gestart met het overlegmodel taakbeleid. Een ander element in de nieuwe cao is de regeling duurzame inzetbaarheid (DI). Eén van de mogelijkheden in de regeling is dat de uren DI voor een aantal jaren, met een specifiek doel (bijvoorbeeld studie), worden opgespaard. Van deze mogelijkheid tot sparen is in 2015 geen gebruik gemaakt.

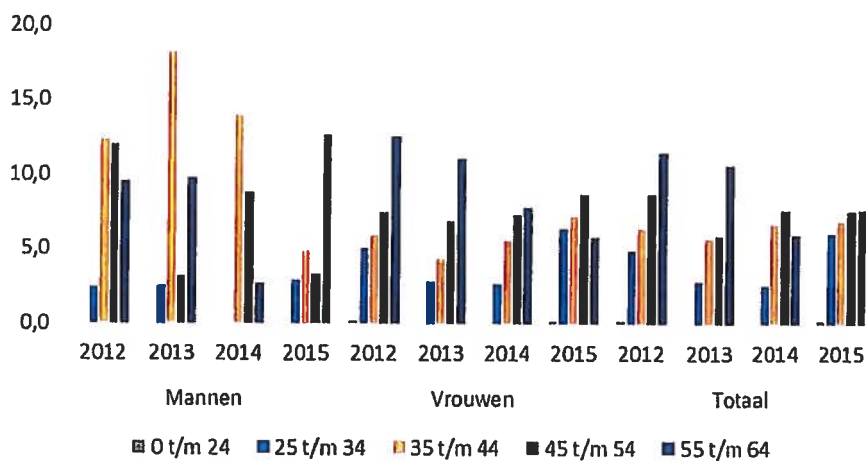
5.7 Aanbesteding PSA

In het verslagjaar is een nieuw pakket voor de personeels- en salarisadministratie gekozen. Hiertoe is een Europese aanbesteding doorlopen. Aanleiding voor het opnieuw aanbesteden van het pakket was tweeledig. De eerste reden was dat het pakket dat in 2015 nog werd geleverd, Mercedes@Work, ophield te bestaan. De andere reden was dat de samenwerking met OG Primus het noodzakelijk maakte de gebruikte pakketten te harmoniseren. Als resultaat van de aanbesteding werkt De Basis vanaf 1 januari 2016 met het pakket HR2day.

5.8 Ziekteverzuim

Ziekteverzuim percentage per leeftijdscategorie												
Categorie	Mannen				Vrouwen				Totaal			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
0 t/m 24	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,2
25 t/m 34	2,4	2,5	0,0	2,9	5,1	2,8	2,7	6,4	4,9	2,8	2,6	6,1
35 t/m 44	12,3	18,2	14,0	4,8	5,9	4,3	5,6	7,2	6,4	5,7	6,7	6,9
45 t/m 54	12,0	3,2	8,8	3,3	7,5	6,9	7,3	8,7	8,7	5,9	7,6	7,5
55 t/m 64	9,5	9,8	2,7	12,7	12,6	11,1	7,8	5,8	11,5	10,7	6,0	7,6
Vanaf 65	100,0	100,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	1,0	100,0	51,9	0,0	0,6
Totaal	11,8	8,6	5,9	7,2	8,0	6,7	6,2	7,0	8,9	7,1	6,1	7,0

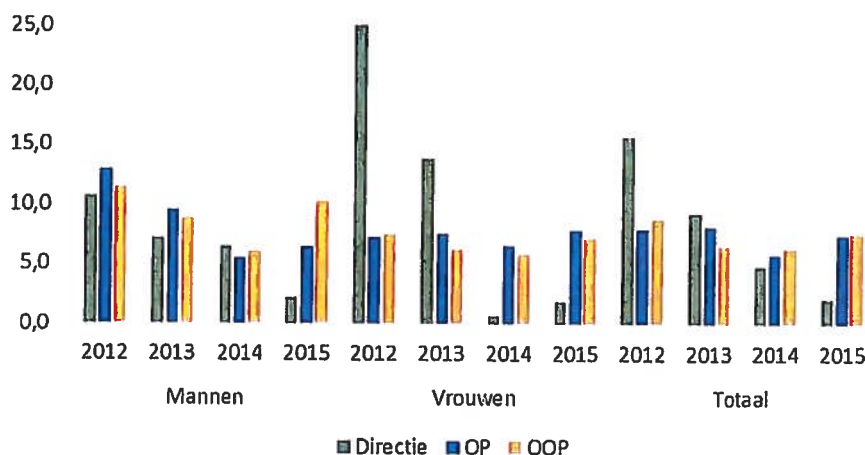
Verzuimpercentage naar Leeftijd



Ziekteverzuim percentage per functiecategorie												
Categorie	Mannen				Vrouwen				Totaal			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Directie	10,6	7,1	6,4	2,2	25,1	13,9	0,6	1,9	15,7	9,3	4,8	2,1
OP	12,9	9,5	5,5	6,4	7,2	7,6	6,5	7,9	8,0	8,2	5,8	7,4
OOP	11,4	8,8	6,0	10,2	7,4	6,2	5,8	7,1	8,8	6,5	6,3	7,5
Totaal	11,8	8,6	5,9	7,2	8,0	6,7	6,2	7,0	8,9	7,1	6,1	7,0

Teleurstellend is dat het verzuim in 2015 weer terug is op het niveau van 2013. Precieze oorzaken zijn hiervoor niet aan te wijzen. De aandacht voor het voorkomen van verzuim en de strakke sturing op verzuim zijn onverminderd hoog.

Verzuimpercentage naar functiecategorie



5.9 Klachtenregeling

Bij de directeur-bestuurder zijn er in 2015 geen officiële klachten binnen gekomen. Daarnaast zijn er een viertal telefonische meldingen binnen gekomen, die of telefonisch zijn afgehandeld of door zijn verwezen naar de scholen. Hieruit zijn geen formele klachten ontstaan.

6. Financiën, huisvesting, facilitair en ICT

6.1 Financiën

Financiële resultaat

Het boekjaar sluit af met een positief resultaat van ongeveer € 30.000, terwijl de begroting uitging van een negatief resultaat van € 20.000. In de eerste plaats is de rijks bekostiging hoger uitgevallen dan begroot. In de begroting was deels geanticipeerd op de extra bekostiging op basis van het bestuursakkoord en het loonruimteakkoord. In de praktijk viel deze bekostiging hoger uit. Een deel van de middelen is ingezet voor personeel, vandaar de getoonde hogere personele lasten.

In de tweede plaats vallen de overige instellingslasten hoger uit. Dit heeft met name te maken met de kosten die zijn gemaakt voor het vormen van de holding. In de praktijk viel deze kosten hoger uit dan de begroting. Ook de huisvestingslasten vallen hoger uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de tijdelijke huisvesting De Akkers. Daar staat tegenover de vergoeding van de gemeente. De tijdelijke huisvesting De Akkers was niet begroot. Ook is de toename van de huisvestingslasten te verklaren door de kosten die zijn gemaakt inzake valbeveiliging. Vanaf 1 januari 2015 is De Basis verantwoordelijk voor het buitenonderhoud. In verband met aansprakelijkheidsstelling op het schoolbestuur heeft De Basis hierin geïnvesteerd. Kosten plm. € 40.000. Vanaf 2016 maakt het onderhoud valbeveiliging onderdeel uit van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP).

Door de vele ontwikkelingen, met name extra bekostiging op basis van het bestuursakkoord en loonruimteakkoord, ontvlechting Mr. Duisterhoutschool, voorbereidingskosten holding, investering valbeveiliging en beëindiging subsidie ID banen, waarmee in de begroting 2015 geen rekening was

gehouden, zijn er veel verschuivingen geweest in de baten en lasten. Daarnaast is het resultaat mede sterk beïnvloed door overige incidentele baten en incidentele lasten. Het effect van de incidentele baten en incidentele lasten is plm. € 203.000 positief. Rekening houdend met dit saldo zou het genormaliseerd resultaat uitkomen op € 173.000 negatief. Ten opzichte van het negatieve resultaat van de begroting € 20.000 een verschil van € 153.000 negatief. Het verschil kan met name verklaard worden door de extra kosten die zijn gemaakt voor het vormen van de holding dan begroot (€ 118.000) en de kosten die zijn gemaakt voor valbeveiliging € 40.000. De kosten voor valbeveiliging was niet begroot.

Een meer uitgebreide analyse van het resultaat vindt u in de financiële jaarrekening.

Prestatiebox

Naast de reguliere lumpsumbekostiging ontvangen schoolbesturen ook een bedrag via de prestatiebox. Het budget in de prestatiebox is grotendeels afkomstig uit het regeerakkoord. De prestatiebox is onderdeel van de lumpsum. Bij de inzet van het geld is er dan ook sprake van bestedingsvrijheid. In het verslagjaar 2015 zijn de ontvangen middelen van de prestatiebox ingezet voor personeel, opbrengstgericht werken, professionalisering van leraren en schoolleiders en cultuureducatie.

Financiële positie

De commissie DON heeft onderzoek gedaan naar de optimale financieringsstructuur van de instellingen in de verschillende onderwijssectoren. De commissie Don heeft o.a. een aantal kengetallen en signaleringsgrenzen geformuleerd. Afwijkingen van de signaleringsgrenzen kunnen aanleiding zijn voor nader onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs. De commissie Don heeft de volgende kengetallen en signaleringsgrenzen geformuleerd, waarbij wordt onderscheiden: Vermogensbeheer en budgetbeheer.

1. **Vermogensbeheer.** Het vermogensbeheer wordt beoordeeld aan de hand van twee kengetallen met signaleringsgrenzen, te weten: Kapitalisatiefactor en solvabiliteit.
 - a. ***Kapitalisatiefactor.*** De kapitalisatiefactor beoogt tot uitdrukking te brengen of het bevoegd gezag misschien een deel van het kapitaal niet of inefficiënt benut voor de vervulling van de taken. Hierbij geldt een bovengrens voor grote instellingen van 35%. Ondergrens is niet van toepassing.
 - b. ***Solvabiliteit.*** De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het Eigen vermogen en het Totale vermogen en verschaft zo inzicht in de financieringsopbouw en geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op de langere termijn kan worden voldaan. De ondergrens is verhoogd naar 30% van het totale vermogen.
2. **Budgetbeheer.** Bij de beoordeling van het budgetbeheer gaat het om de vraag wat de capaciteit is van het bevoegd gezag om tegenvallers op korte en middellange termijn op te vangen. Het budgetbeheer wordt beoordeeld aan de hand van twee kengetallen met signaleringsgrenzen, te weten: current ratio en rentabiliteit.
 - a. ***Current ratio.*** De current ratio brengt in beeld in hoeverre een bestuur aan de lopende verplichtingen kan voldoen, zoals het betalen van rekeningen van leveranciers. Ter identificatie
van de County Accountants LLP

overmaken van het vakantiegeld aan het personeel. Hierbij geldt een bovengrens van 1,5 en een ondergrens van 0,5.

- b. **Rentabiliteit.** De rentabiliteit laat zien in welke mate de baten en lasten van het bevoegd gezag met elkaar in evenwicht zijn. Hierbij geldt een bovengrens van 5% van de totale baten en een ondergrens van 0% van de totale baten.

Omschrijving	2015	2014	2013	2012	2011	Land. gem. 2014	Land. gem. 2013	Land. gem. 2012	Land. gem. 2011
Vermogensbeheer									
Kapitalisatiefactor	33,40	39,47	33,41	30,36	33,08	44,22	43,84	40,99	41,37
Solvabiliteit 1	0,65	0,60	0,56	0,39	0,38	0,63	0,63	0,59	0,59
Solvabiliteit 2	0,72	0,68	0,64	0,62	0,56	0,74	0,73	0,71	0,70
Budgetbeheer									
Current ratio	2,44	2,13	2,05	2,04	1,80	2,46	2,44	2,06	1,97
Rentabiliteit	0,2%	-1,8%	7,2%	-0,8%	-3,1%	-0,7%	3,8%	-0,1%	-1,3%

Overige financiële kengetallen

Omschrijving	2015	2014	2013	2012	2011	Land. gem. 2014	Land. gem. 2013	Land. gem. 2012	Land. gem. 2011
Personele lasten / Totale lasten	82,6%	83,8%	83,5%	86,3%	84,4%	82,5%	82,6%	82,6%	82,8%
Algemene reserve / Totale baten	14,8%	16,3%	11,6%	4,7%	5,2%	20,2%	19,4%	17,1%	16,8%
Rijksbijdragen / Totale baten	92,1%	92,3%	89,1%	89,9%	90,6%	93,3%	92,9%	92,4%	91,8%
Ov. overheidsbijdragen / Totale baten	3,7%	2,5%	3,3%	2,7%	3,1%	2,0%	2,1%	2,4%	2,9%
Investeringen (invent. + app.) / Totale baten	0,1%	4,0%	2,6%	0,9%	0,2%	1,8%	1,5%	1,5%	1,6%
Werkkapitaal / Totale baten	13,6%	14,5%	12,7%	12,0%	11,6%	17,2%	17,2%	13,0%	12,1%
Weerstandverm. (-/- MVA) / Rijksbijdr.OcEnW	12,5%	12,7%	11,3%	5,4%	6,3%	-	16,7%	12,9%	13,1%
Personeel / Rijksbijdragen	89,5%	92,5%	86,9%	96,8%	96,1%	-	85,7%	89,7%	91,5%

Treasuryverslag

Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de regeling beleggen en belenen voor instellingen voor onderwijs en onderzoek en binnen de richtlijnen van het treasurystatuut van scholennetwerk De Basis. In het treasurystatuut wordt het treasurybeleid uiteengezet evenals een beschrijving van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van de treasuryfunctie en de verantwoording aan het bestuur.

Om goed uitvoering te geven aan treasury is het van belang dat de financiële logistiek goed is geregeld. Er is één centrale rekening voor het uitvoeren van het betalingsverkeer en alle betalingsverkeer is geconcentreerd bij één bankinstelling. Jaarlijks vindt er een evaluatie plaats met de bankrelatie van de stichting.

De financiële baten en lasten over 2015 bedragen € 24.725 (2014 € 34.323) en hebben grotendeels betrekking op overtollige middelen die belegd zijn op diverse vermogensspaarrekeningen. Het rentepercentage is gedurende het jaar verlaagd naar minder dan één procent.

Risicoparagraaf

Personele financiële risico's

Het grootste financiële risico binnen onderwijsorganisaties wordt gevormd door een mismatch tussen de rijksbekostigde en de werkelijke personele lasten. Immers 85% van de totale lasten heeft te maken met personele uitgaven. Het bestuur en de schooldirecteuren sturen kwalitatief op aantoonbaar competente en bekwaam personeel. Doelstelling is dat 100% van het personeelsbestand in het primaire proces aantoonbaar competent en bekwaam is.

De kwantitatieve risico's zijn:

1. De leerlingenaantallen als basis voor de bekostiging. Met name het dalend aantal leerlingen in het voedingsgebied en het dalend deelname percentage van De Basis zorgen voor een daling van de bekostiging van De Basis. De Basis monitort maandelijks de ontwikkeling van de leerlingaantallen, zodat tijdig kan worden gestuurd.
2. De toedeling van de financiële middelen in de personeelskostenbegroting. Voor de personeelskostenbegroting is de meerjarige financiële begroting leidend. De toedeling in de schooljaren gaat op basis van het werkelijk aantal leerlingen in dat schooljaar ($T=0$). De Basis stuurt scherp op werkelijk aantal leerlingen. De financiële meerjarenbegroting is voor het jaar 2015 betrouwbaar (geënt op de tel data 1 oktober 2013 en 1 oktober 2014). Voor de jaren 2016 tot en met 2018 op basis van de prognoses.
3. De afvloeiing van het boventallig personeel. De beoordeling van de ontslagdossiers is aan het Participatiefonds. De instroomtoets van het Participatiefonds is een financieel risico. Werkloosheidsuitkeringen kunnen voor rekening komen van het bevoegd gezag wanneer de voorschriften niet goed worden nageleefd of door interpretatieverschillen van die voorschriften tussen het bevoegd gezag en het participatiefonds.
4. Verzuim. Het langdurig verzuim is vooral zichtbaar bij oudere werknemers. Het langdurig verzuim heeft een correlatie met de strengere eisen gesteld aan het onderwijs en de handhaving van deze eisen (zie verandering inspectietoezicht vanaf 2007). De komende jaren stromen deze werknemers uit de organisatie. De hoge meldfrequentie is vooral te vinden onder jongere werknemers die naast het werk ook een gezin opbouwen. De directeuren van scholen zijn toegerust de jongere en de oudere werknemers adequaat te (laten) begeleiden.
5. Kleine scholen. Goed onderwijs geven in kleine scholen (tot 70 leerlingen) is een specifieke competentie en legt een beslag op de inzet van professionals in deze scholen. De bekostiging van kleine scholen is niet toereikend om een voldoende personeel in te zetten voor drie groepen.
6. Flexibele schil. Om beter bestand te zijn tegen leerlingendaling is het verstandig te werken met een flexibele schil¹. De invalpool is daarvoor niet toereikend. In deze pool mogen alleen personeelsleden in vast dienstverband worden benoemd, terwijl de bekostiging afhankelijk is van het invalpercentage (moet minimaal 100% zijn). Voor het invalwerk maakt De Basis gebruik van de payroll constructie. Vanwege de BTW druk en de te betalen 'fee' aan de uitlenende organisatie, is dit een relatief dure constructie. Als het De Basis niet lukt flexibele schillen te bouwen, neemt het risico op een te grote personeelslast toe.

¹ Rapport Confisens 'Onderzoek De Basis' oktober 2012.

Materiële financiële risico's

Inleiding

Gedurende een groot aantal jaren zijn er door meerdere organisaties onderzoeken verricht naar de mate waarin de overheid een kostendekkende vergoeding verstrekt voor de jaarlijkse exploitatie van de school. Het onderzoek, uitgevoerd eind 2009 door het Bosche adviesbureau Hevo onder een representatieve groep deelnemers, heeft een gemiddeld tekort aangetoond van circa € 67,10 per leerling of € 9,40 per m2 op de vergoeding voor de Materiële Instandhouding (MI). Uitgaande van het aantal leerlingen op 1 oktober 2014 zou dit voor onze organisatie betekenen dat wij voor de materiële lasten circa € 180.000 op jaarbasis tekort komen. De PO-raad onderschrijft de uitkomsten van het onderzoek door Hevo. Ook Deloitte besteedt jaarlijks aandacht aan de discrepantie in bekostiging door Rijksoverheid.

De materiële risico's hebben te maken met:

1. Energie. Alle scholen in Nederland ontvangen structureel te weinig financiële middelen om hun energiekosten te kunnen betalen. Het is bekend dat ook de scholen van scholennetwerk De Basis de energiekosten niet binnen de rijksvergoeding kunnen exploiteren. De directeuren hebben een tool om maandelijks de verbruiksgegevens te monitoren. De schooldirecteuren zijn verantwoordelijk voor de energiekosten en de energiekosten maken onderdeel uit van de schoolbegroting. Door deze sturing dalen de energiekosten. Met afstoten van de oudste scholen, De Letterbeam en De Commanderie, in 2015 is het risico beperkter geworden. M.n. de oudere jaren 70 en 80 scholen krijgen hun energie exploitatie niet dekkend.
2. Beheer functionele accommodaties. Bij multifunctionele accommodaties is het beheer en onderhoud ondergebracht in een beheerstichting/participantenvereniging. De beleidslijn is dat de rijksvergoeding op schoolniveau wordt overgeheveld naar de beheerstichting en kostendekkend moet zijn. Het risico van niet dekkendheid kan ontstaan. Denk vooral aan de stijgende energiekosten ten opzichte van de rijksvergoeding. Dit kan ten koste gaan van de kwaliteit van het schoonmaken en kan evt. ten koste gaan van het regulier onderhoud.
3. Onderhoud gebouwen. Het gebouwonderhoud is kostendekkend verwerkt in het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Het MJOP loopt synchroon met de MJB. Risico is het 'oud gebouwenbestand' waarvoor ons scholennetwerk verantwoordelijk is voor het onderhoud. Een 'oud gebouwenbestand' brengt hoge exploitatielasten met zich mee. De oudste scholen zijn in 2015 afgestoten.
4. Kleine scholen. 22% van de basisscholen van De Basis (4 scholen) behoren tot de zeer kleine scholen (<70 leerlingen.) Een aantal risico's is zichtbaar:
 - a. Personeel: kleine scholen kenmerken zich vaak door een extra grote inzet van leerkrachten om als kleine school dezelfde opbrengsten te behalen als de grote scholen.
 - b. Een tweede risico betreft de financiën van de kleine school. De kleine school ontvangt per leerling meer subsidie dan de grote scholen. De totale subsidie is onvoldoende om aan de basisbehoeften van de kleine school te voldoen.
 - c. Een derde risico betreft het feit dat op een kleine school een directeur als dure leerkracht lesgevende taken uitvoert. De komende jaren zal het thema 'kleine scholen' binnen het bestuur een belangrijk agendapunt zijn. Eén van de zeer kleine scholen, De Nijewel, wordt per 1 augustus 2016 ondergebracht onder een ander schoolbestuur.

Algemene reserve

Scholennetwerk De Basis heeft een algemene reserve van plm. € 2.600.000. De algemene reserve dient als risicobuffer voor o.a. fluctuaties in leerlingaantallen, arbeidsconflicten, instroomtoets participatiefonds, veranderingen bekostiging en indexatie, bovengemiddeld ziekteverzuim en aantal zwangerschappen en achterblijvende gemeentelijke bijdragen. Scholennetwerk De Basis heeft al een aantal jaren te maken met krimp. De krimp wordt ook nog voor de komende jaren verwacht. Grotendeels wordt de oplossing gezocht in de reductie van het personeelsbestand. Voorgaande jaren zijn op materieel gebied al besparingen gerealiseerd, zoals het reduceren van het aantal onderwijslocaties, energie en schoonmaak, zodat de materiële risico's enigszins teruggedrongen zijn. De algemene reserve zal worden aangesproken als de personele bezuinigingen niet worden gerealiseerd.

Continuïteitsparagraaf

Ontwikkeling balans

1 Activa	2015	2016	2017	2018
	€	€	€	€
1.2 Materiële vaste activa				
1.2.2 Materiële vaste activa	1.762.158	1.923.852	1.805.782	1.699.738
1.3 Financiële vaste activa				
1.3.7 Overige vorderingen	56.850	70.000	80.000	90.000
Vlottende activa				
1.5 Vorderingen				
1.5.1 Debiteuren	102.967	40.000	40.000	40.000
1.5.2 Ministerie van OCenW	725.998	700.000	675.000	650.000
1.5.6 Overige overheden	88.021	55.000	55.000	55.000
1.5.7 Overige vorderingen	81.445	80.000	80.000	80.000
1.5.8 Overlopende activa	51.567	20.000	20.000	20.000
	1.049.998	895.000	870.000	845.000
1.7 Liquide middelen				
1.7 Liquide middelen	2.944.734	2.641.235	2.640.284	2.739.886
Totaal activa	5.813.740	5.530.087	5.396.066	5.374.624

2 Passiva	2015	2016	2017	2018
	€	€	€	€
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1 Algemene reserve	2.578.367	2.676.077	2.748.826	2.831.647
2.1.2 Bestemmingsreserves publiek	1.184.611	1.144.400	1.086.942	1.016.991
	3.762.978	3.820.477	3.835.768	3.848.638
2.2 Voorzieningen				
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	101.653	98.153	94.653	91.153
2.3.3 Overige voorzieningen	314.063	141.457	65.645	64.833
	415.716	239.610	160.298	155.986
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.3 Crediteuren	476.180	400.000	350.000	350.000
2.4.7 Belastingen en premies sociale verz.	503.648	475.000	460.000	435.000
2.4.8 Schulden terzake pensioenen	130.400	120.000	115.000	110.000
2.4.9 Overige kortlopende schulden	93.339	75.000	75.000	75.000
2.4.10 Overlopende passiva	431.479	400.000	400.000	400.000
	1.635.046	1.470.000	1.400.000	1.370.000
Totaal passiva	5.813.740	5.530.087	5.396.066	5.374.624

Ernst & Young Accountants LLP



Ontwikkeling kengetallen

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Vermogensbeheer				
Kapitalisatiefactor	33,40	33,76	34,43	35,08
Solvabiliteit 1	0,65	0,69	0,71	0,72
Solvabiliteit 2	0,72	0,73	0,74	0,75
Budgetbeheer				
Current ratio	2,44	2,41	2,51	2,62
Rentabiliteit	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%

Staat / Raming van Baten en Lasten

	Jaarrekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
	€	€	€	€
Baten				
3.1 Rijksbijdragen OCenW	16.030.269	15.915.123	15.243.930	14.961.686
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	640.582	161.503	148.025	147.779
3.5 Overige baten	709.910	279.905	259.796	188.736
Totaal baten	17.380.761	16.356.531	15.651.751	15.298.201
Lasten				
4.1 Personeelslasten	14.359.472	13.569.365	12.892.785	12.614.914
4.2 Afschrijvingen	376.459	323.751	326.499	323.176
4.3 Huisvestingslasten	1.196.243	1.104.642	1.095.672	1.081.048
4.4 Overige lasten	1.443.271	1.364.774	1.344.254	1.288.193
Totaal lasten	17.375.445	16.362.532	15.659.210	15.307.331
Saldo baten en lasten	5.316	-6.001	-7.459	-9.130
5. Saldo financiële baten en lasten	24.725	23.500	22.750	22.000
Nettoresultaat	30.041	17.499	15.291	12.870

Toelichting:

Eerder is al aangegeven dat De Basis in leerlingenaantal gaat dalen. Om de meerjarenbegroting sluitend te krijgen wordt de oplossing gezocht in de reductie van het aantal personeelsleden. Daarnaast vindt er herbezinning plaats op de huidige beleidsuitgaven.

Overheveling buitenonderhoud gebouwen

De verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen en het terrein in het primair onderwijs is sinds 1 januari 2015 bij de schoolbesturen komen te liggen in plaats van bij de gemeenten. De gemeenten blijven verantwoordelijk voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw, uitbreiding en tijdelijke huisvestingsvoorzieningen, de eerste inrichting, het herstel van constructiefouten, de verzekering en onroerendzaakbelasting. Ook de exploitatie en het onderhoud van de gymnastieklokalen blijven volledig voor rekening van de gemeente komen. Een financiële doorrekening heeft aangegeven, dat De Basis met de extra baten het onderhoud op voldoende niveau kan blijven houden. Eén en ander is verwerkt in het nieuwe meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor het binnen- en buitenonderhoud. Voor de gebouwen die wij niet in eigendom hebben dragen we, conform de afspraken voor het binnen onderhoud, de baten over die de school hiervoor ontvangt.

Hieronder een overzicht van de belangrijkste speerpunten per beleidsterrein:

Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten op alle scholen van De Basis behoren voldoende tot goed te zijn. De goede onderwijsresultaten worden geborgd door:

- a. Vakbekwame directeuren. In de komende periode 2016 – 2019 zijn alle directeuren start bekwaam audits uit te voeren in de scholen (ook buiten het netwerk). Er is een auditteam voor De Basis die 4 tot 5 audits per jaar afnemen. Via een roulatiesysteem krijgen alle directeuren hier een aantal jaren een plek in. Ze zijn ingeschreven in het register van schoolleiders.
- b. De competente, betrokken en enthousiaste leerkrachten gaan uit van de onderwijsbehoefte van de leerlingen. Ze zijn open, eerlijk en nieuwsgierig. Elke leerkracht heeft een bekwaamheidsdossier, ontwikkelprofiel en schoolt zich aanwijsbaar continue.
- c. Opbrengstgericht en resultaat gestuurd werken is de norm op alle scholen. Scholen scoren voldoende tot goed op alle inspectie normen.
- d. Met een goed kwaliteitssysteem is de school en het bestuur op de hoogte van de kwaliteit van het onderwijs en kan zo nodig hierin bijsturen.

Personeel

- a. OCW komt met een plan waarmee de verplichte aansluiting bij het VF wordt afgeschaft en werkgevers volledig verantwoordelijk zijn voor de kosten van ziekteverzuim. In dat plan kan een alternatief worden opgenomen voor risicoverevening, op basis van vrijwilligheid.
- b. OCW en de PO-Raad voeren een verkenning uit naar vereenvoudiging van de bekostigingssystematiek voor het basisonderwijs. OCW en de PO-Raad verkennen hoe een transparant, eenvoudig en voorspelbaar bekostigingsmodel eruit kan zien. Deze verkenning leidt tot een plan van aanpak voor een gedragen variant van gemoderniseerde bekostiging in 2020.
- c. De PO-Raad levert een bijdrage aan de doorontwikkeling en verankering van het lerarenregister in het primair onderwijs. De uitgangspunten van het register worden uitgewerkt in afspraken die in tripartiet overleg zijn overeengekomen. Daarin worden complementaire rollen en verantwoordelijkheden van overheid, de beroepsgroep leraren en werkgevers erkend en beschreven. Onderdeel van deze afspraken is dat dat het lerarenregister wordt verbonden aan het school- en

werkgeversperspectief en door werkgevers betekenisvol wordt ingebed binnen het strategisch HRM-beleid. De PO-Raad roept op de professionaliseringsactiviteiten van de leraren vast te leggen in het Lerarenregister.

- d. In 2020 heeft 30% van de leraren een wo-bachelor of een hbo-/ universitaire master afgerond. De schoolbesturen nemen dit opleidingsbeleid op in hun bredere HRM-beleid, waarbij ook aandacht is voor de inzetbaarheid van hoger opgeleiden in de scholen, eventueel gekoppeld aan functiedifferentiatie.
- e. In 2018 werken alle schoolleiders aan het onderhoud van hun bekwaamheid en registreren zich in het schoolleidersregister PO.
Alle schoolleiders dan aan de registratie-eisen: een afgeronde schoolleidersopleiding of een vergelijkbaar kennis- en vaardigheidsniveau.
- f. Scholen committeren zich aan de doelen uit de agenda Sport en Bewegen om vanaf 2017 minimaal twee lesuren per week bewegingsonderwijs te bieden; waar mogelijk streven scholen naar drie lesuren bewegingsonderwijs.
Vanaf 2017 worden alle lesuren bewegingsonderwijs gegeven door een bevoegde leerkracht (ALO of PABO met LO-bevoegdheid).

Naast deze landelijke beleidsagenda heeft De Basis ten aanzien van personeel zelf ook enkele speerpunten van beleid:

- g. Onderwijskwaliteit (en daarmee het personeel) groeit door naar bovengemiddeld. Onderwijs(per)soneel is resultaatgericht met aandacht voor borging;
- h. Personeel staat voor een herkenbaar onderwijskundig profiel, beschikt over kennis en vaardigheden voor het aanleren van 21st century skills;
- i. Het leerstofjaarklassensysteem is niet het leidende organisatieprincipe, medewerkers worden ingezet op hun talenten;
- j. HR is gericht op samenwerken en leren (bij voorkeur van elkaar).

Huisvesting

In de periode 2012 – 2016 is het integraal Huisvestingsplan van de gemeente operationeel. Er zijn zeven brede scholen gerealiseerd. Deze zeven scholen evolueren tot Educatief Kind Centra. Er is een Centrum voor Passend Onderwijs (Facet). Voor de overige scholen is het toekomstperspectief bekend en wordt daarop geanticipeerd door middel van het uitvoeren van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP). In het voorjaar van 2015 is gestart om het toekomstperspectief Integraal huisvestingplan (IHP) te actualiseren en opnieuw te bekrachtigen. In grote lijnen is het klaar. De verwachting is dat het in het voorjaar van 2016 is afgerond. Het MJOP is inmiddels afgestemd op het laatste concept dat voor ligt.

Financiën

- a. Het treasurystatuut wordt in het jaar 2016 geactualiseerd.
- b. Het actualiseren van de administratieve organisatie en Interne beheersing.

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Begin van het kalenderjaar 2014 is een risico-analyse rapport verschenen. Voor Scholennetwerk De Basis is een integrale risicoanalyse, gekoppeld aan de strategische doelstellingen en de financiële kaders, een belangrijk beleidsondersteunend document. In de risicoanalyse worden niet alleen risico's gesignaleerd en op merites beoordeeld, maar wordt ook een profiel gekwantificeerd om te dienen als basis voor de berekening van de reservepositie. Er wordt een verbinding gemaakt tussen de normen van Don en de eerste inrichtingsnorm voor de vermogenspositie.

Ten aanzien van de geïnventariseerde risico's zal op basis van hun mogelijke impact voor de organisatie door het bestuur worden bepaald of ze in de kort cyclische planning en control zullen worden opgenomen om de monitoring en eventueel aanpak (risicomanagement) gestalte te geven. Daarnaast is door een extern accountantsbureau de administratieve organisatie en interne beheersing beschreven. De risicoanalyse en het handboek AO/IB vormen de basis om het Interne risicobeheersings- en controlesysteem nog verder gestalte te geven.

6.2 Huisvesting

Beleid gemeente Heerenveen en De Basis

Het beleid van de gemeente Heerenveen en De Basis is gericht op de realisatie van multifunctionele accommodaties met een duidelijke wijkfunctie, de brede wijkscholen. In deze multifunctionele accommodaties werken onderwijsinstellingen samen met instellingen voor kinderopvang, buitenschoolse opvang, welzijnsinstellingen en dergelijke. De (basis)school neemt daarin steeds een prominente plaats in. Er zijn inmiddels zes brede scholen gerealiseerd. Deze zes scholen evolueren tot Educatief Kind Centra. In 2015 is met de gemeente en alle overige PO besturen een Integraal huisvestingsplan (IHP) vastgesteld.

Bouw en verbouw

Er is voor de scholen, welke het bestuur (juridisch) in eigendom heeft, een digitale database opgesteld die gevuld wordt met alle relevante kengetallen van het gebouw.

Op bestuurlijk- en beleidsniveau vindt er overleg (tweemaandelijks) plaats met de gemeente.

In onderstaand overzicht de stand van zaken per bouwproject:

1. MFA's Us Kubus (Van Kleffensschool)

De Basis heeft in februari 2013 middels een schrijven de gemeente gewezen op een omissie (in het nadeel van de gemeente) in gebruiksovereenkomst van MFA Us Kubus. De gemeente heeft binnen de voorgeschreven maand na dagtekening alleen via mail gereageerd dat er nog een correctie zou worden voorgelegd. De toegezegde nadere informatie is tot op heden niet ontvangen. In 2015 zijn er met de gemeente sluitende afspraken voor het jaar 2015 en volgende jaren. Uitgangspunt is dat de school de m2 krijgt en betaald conform waar zij op basis van het leerlingenaantal recht op heeft.

2. MFA De Spil (Slingertouw)

Beide scholen in deze MFA kampen met een tekort aan m2. Sinds augustus maakt het Slingertouw hierdoor gebruik van een ruimte van Kinderwoud. In het IHP is afgesproken dat er in de eerste helft van 2016 een onderzoek en een oplossing komt voor dit probleem.

3. Het Facet (SBO It Oerset)

Het schoolgebouw is in januari 2015 officieel geopend onder de naam Facet. Sinds augustus maakt de Duisterhoutschool geen onderdeel meer uit van de Basis en is er ook voor het gebouw sprake van een gedeeld eigenaarschap. De afspraken hierover zijn gemaakt. De notariële akte dient nog te worden ondertekend.

4. MFA De Akkers

De nieuwbouw voor De Commanderije, De Letterbeam en Cbs de Akkers is middels een DBM (Design, Build, Maintain) constructie aanbesteed en gegund. Hoofdaannemer is Hegeman en het ontwerp komt van de hand van Inbo architecten. De projectorganisatie is gegund aan Antea. Beide schoolbesturen zijn bouwheer, waarbij de Basis fungeert als penvoerder. Realisatie staat gepland in mei 2017. De school is (tezamen met de fusieschool De Letterbeam) sinds juli 2015 tijdelijk gehuisvest in een leegstaand schoolgebouw (EKC Atlas).

5. Bestuurskantoor

Het bestuurskantoor is per 1 januari 2015 gehuisvest in MFA Skoatterhûs te Oudeschoot. M.i.v. juli 2015 is ook het kantoor van Primus hier naar toe verhuisd.

6.3 Facilitair

Onderhoud

MJOP Bestuurlijk deel

Er is in 2015 een nieuw MJOP opgesteld voor het binnen- en buitenonderhoud. Deze is met moeite financieel dekkend. Gevolg hiervan was wel dat een aantal posten die feitelijk bij de scholen hoorden (o.a. installatieonderhoud), maar bij de Basis onderdeel van het MJOP waren, weer terug zijn gegaan naar de exploitatie van de scholen. Het nieuwe IHP kan ook financiële gevolgen hebben als de uitvoering ervan nog langer duurt dan gepland staat.

Voor 2015 zijn in samenwerking met Primus en de Gearhing werkzaamheden uitgevoerd m.b.t.:

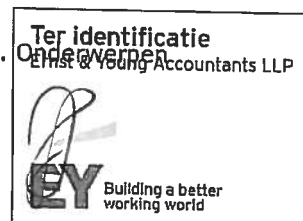
- Aanleg en onderhoudscontract dakbeveiliging;
- Nieuwe onderhoudscontracten voor beveiliging en installaties;
- Kleine schilderwerkzaamheden;
- Kleine bouwkundige werkzaamheden.

6.4 ICT

Beleidsontwikkeling 2015

Als vervolg op het gesubsidieerde tweejarig visietraject voor alle scholen en de afgeronde visiever-sneller is er uitvoering gegeven voor de doelen en het beleid op school-, cluster- of bovenschools niveau. Bovenschoolse doelen die behaald zijn:

- 1 jarige in company HBO+ opleiding voor I-Coaches. Alle I-Coaches hebben de opleiding in juni met succes afgerond.
- Binnen de themagroep onderwijs & ICT is persoonlijk onderwijs het hoofdthema. Onderwerpen zijn:



- Presenteren van interne- en externe good practices en het organiseren van een basis brede studiedag in 2015;
- Transitie naar O365; Er is een nieuwe sharepoint op Ambion ingericht, waar beide bestaande sharepoint van de Basis en Primus naar toe verhuisd zijn.
- Deskundigheidsbevordering is één van de doelen binnen het te realiseren experimenteercentrum in MFA Skoatterhûs te Oudeschoot. Dit centrum is het fysieke resultaat van een samenwerking tussen vier schoolbesturen (Meilân, Primus en Tjongerwerven), de Pabo (NHL/Stenden) en het lectoraat. Naast de fysieke samenwerking is er sprake van een inhoudelijke provinciale samenwerking (CLC-Fryslân). Hier is, naast de eerder genoemde besturen, ook Roobol bij betrokken. Openstelling van het centrum is begin 2015. Officiële start en opening in september 2015. Veel teams en groepen kinderen hebben het centrum inmiddels bezocht.
- In september 2015 heeft de themagroep de opdracht gekregen om een 'masterplan' op te stellen voor alle scholen van de basis die toe zijn aan een volgende stap bij de implementatie van ICT binnen het onderwijs.

Hardware beheer

Voor hardware is er naast De Basis door 4 besturen (Proloog, Gearhing, Primus en Meilân) via een Europese aanbesteding een mantelovereenkomst afgesloten met 3 leveranciers. Dit zijn Skool, De-tron en Infotheek. In minicompetitie krijgt een van deze partijen de jaarlijkse levering gegund. Alle deelnemende besturen hebben afgezien van verlenging. Het totaal aan potentieel dat op het moment van aanbesteden bekend was was te gering om hiervoor een minicompetitie in te richten. In 2015 is er ook binnen de Basis geen grote aanschaf van hardware gedaan.

Netwerkactiviteiten

Het mede door De Basis gecoördineerde provinciale netwerk, SD-Fryslân, valt als netwerk onder de samenwerkende koepels voor openbaar- (BDOF) en christelijk- (CBO) onderwijs. Hiermee vertegenwoordigt het bijna alle scholen van Friesland. In 2015 zijn in samenwerking met Kennisnet weer bijeenkomsten voor bovenschoolse ICT-coördinatoren, bestuurders (onderwijssalon) en leerkrachten (praktijkmiddag) georganiseerd.

Naast het provinciale netwerk is De Basis door de coördinerende rol ook vertegenwoordigd in het landelijke netwerk: SD-NL. Dit netwerk is sinds januari 2015 een officieel overleg orgaan binnen de PO-raad. Daarnaast is De Basis vertegenwoordigd op het landelijke innovatieplatform van Skool.